

Lisa Alvarado, Eric Baudelaire, Olle Bonniér, Peter Brötzmann, Don Cherry, Moki Cherry, Alvin Curran, Douglas R. Ewart, Svein Finnerud, Milford Graves, Mats Gustafsson, Roscoe Mitchell, Thaddeus Mosley, Sidsel Paaske, Zak Prekop, Matana Roberts, Emilija Škarnulytė, Cauleen Smith, Ming Smith, Sun Ra, Marshall Trammell, Elena Wolay /Jazz Är Farligt

Våren 2022 presenterer Bergen Kunsthall en omfattende tematisk utstilling om improvisasjon i kunst og musikk. Med både nyproduserte verk, sjeldent viste historiske arbeider, samt arkivmateriale, tematiserer utstillingen ideer om frihet slik det kommer til uttrykk blant utøvende improvisasjonsmusikere og samtidskunstnere. Utstillingen følges av et aktivt liveprogram med musikk, foredrag og filmvisninger.

Den friimproviserte musikken rommer både estetiske og sosiale imperativer i sin streben etter frihet, uttrykt både musikalsk og politisk. Improvisasjonsmusikken sees ofte som et utopisk rom, et demokratisk sted for samarbeid og menneskelig samhandling. Frijazzen oppstod på 1960-tallet i USA, blant en generasjon banebrytende musikere som ikke bare revolusjonerte jazzmusikken, men hvor kunsten også var uttrykk for en identitetssøken blant svarte musikere, og skapte rom for motstand og protest. Andre deler av den friimproviserte musikken har søkt å distansere seg fra jazzens tradisjoner, på søken etter en bredt anlagt frihetsfilosofi.

Utstillingen trekker flere historiske linjer, med noen av frijazzens ubestridte stilskapere og pionérer representert; fra amerikanske Roscoe Mitchell, Douglas R. Ewart og Milford Graves, til europeiske kunstnere som Peter Brötzmann og eksil-amerikaneren Alvin Curran, den siste basert i Roma siden midten av 1960-tallet. I tillegg møter vi en yngre generasjon kunstnere som behandler arven fra den friimproviserte og kreative musikkens mangfoldige historie, både som uttrykksform og politisk verktøy, med blant andre Lisa Alvarado, Eric Baudelaire, Matana Roberts, Cauleen Smith, Marshall Trammell og Emilija Škarnulytė.

Improvisasjonsmusikken er grunnleggende transnasjonal, og den amerikanske jazzmusikeren Don Cherry var blant de tydeligste eksponentene for en slik interkulturell utveksling. På slutten av 1960-tallet innledet Don Cherry og den svenske kunstneren Moki Cherry et langvarig samarbeid – med base i en skolebygning i Tågarp i Sverige – hvor multikulturell kunstproduksjon, musikk og familieliv smeltet sammen til en modell for kollektiv kreativitet. I utstillingen vises en rekke arbeider av Moki Cherry, for første gang i Norge, sammen med verker av den norske billedkunstneren Sidsel Paaske, og flere eksempler på den afrikanskamerikanske jazzmusikkens

utveksling med den nordiske scenen på 1960- og 70-tallet.

Utstillingen utforsker det musikalske, men er i like stor grad en visuell opplevelse; med visuelt slående arbeider innen en rekke ulike medier. De visuelle uttrykksformene er i noen tilfeller direkte knyttet til musikalsk fremførelse, som grafiske partiturer og notasjon, mens andre er laget av billedkunstnere som utforsker improvisasjonsmetoder i visuelle kunstverk, eller aktivt tematiserer den tette koblingen mellom improvisasjon og abstraksjon i billedkunsten. Frijazzens uavhengighetsprosjekt ligger også nedfelt i musikernes evne til å ta kontroll over egne distribusjonskanaler, og i utstillingen vises eksempler på selvpublisert poesi og tidsskrifter, i tillegg til uavhengige plateselskaper og unike plateutgivelser.

Utstillingen er kuratert av Steinar Sekkingstad

Utstillingen er støttet av Kulturrådet, Fritt Ord, Norske Kunstforeninger og La Fondation des Artistes.

I samarbeid med Borealis – en festival for eksperimentell musikk, Cinemateket i Bergen, Bergen Jazzforum, Spike Island og Le CRAC Occitanie.

Arrangementer

Exotic Sin (Naima Karlsson & Kenichi Iwasa)

Fre 4. feb 21:00

Konsert

Plattform

Who owns jazz history?

Lør 5. feb 14:00

Samtale

Mats Gustafsson

Lør 5. feb 17:00

Konsert

Alvin Curran

Lør 5. feb 21:00

Solo performance

Plattform

Alvin Curran: Before the Driverless Car

There Was Improvisation

Søn 6. feb 15:00

Foredrag

Milford Graves: Full Mantis

Tir 15. feb 18:00

Sted: Cinemateket i Bergen

Filmvisning i samarbeid med Cinemateket i Bergen

Poetics of Permutation:

Short films on improvisation

Wed 23 Feb 18:00

Ons 23. feb 18:00

Sted: Cinemateket i Bergen

Filmvisning i samarbeid med Cinemateket i Bergen

Utmark:

Sofia Jernberg

Kjetil Møster

Fre 25. feb 21:00

Konsert

Roscoe Mitchell at Borealis – a festival for experimental music

16.3.–20.3 2022

Som en del av *File Under Freedom* samarbeider Bergen Kunsthall med Borealis om å presentere den internasjonalt anerkjente komponisten og innovatøren Roscoe Mitchell, med live konsert samt to verker fremført av BIT20 Ensemble String Quartet og Sjøforsvarets musikkorps:

Borealis åpningskveld

Ons 16. mar 19:00

Sted: Kulturhuset i Bergen

Med verk av Roscoe Mitchell fremført av BIT20 Ensemble String Quartet

Sjøforsvarets musikkorps

Tor 17. mar 19:00

Sted: Universitetsaulaen i Bergen

Konsert med verk av Roscoe Mitchell

Roscoe Mitchell

Fre 18. mar 13:00

Sted: Bergen Kunsthall Samtale

Roscoe Mitchell solo & duo med John McCowen

Søn 20. mar 20:30

Sted: Bergen Internasjonale Kultursenter, Fensal
Konsert

Pressekontakt

Stein-Inge Århus
stein-inge@kunsthall.no
+47 45 24 00 92
www.kunsthall.no

Bergen Kunsthall

Rasmus Meyers allé 5
5015 Bergen
Norway

www.kunsthall.no
@bergenkunsthall
@landmarkbar